

Nieuwsbrief Februari

Voorwoord van de voorzitter

Drie maanden geleden hebben we de eerste nieuwsbrief van het jaar gestuurd en daarna is het even stil geweest. Dat betekent niet dat wij stil hebben gezeten. Integendeel! We zijn achter de schermen druk bezig geweest met het organiseren van veel leuke activiteiten, waarover we jullie in deze nieuwsbrief graag meer vertellen. Zo organiseren we in samenwerking met ICO op vrijdag 28 februari de 'Onderwijs-Pubquiz', waarin wij jullie kennis over onderwijs graag op de proef stellen! Verder zijn we bezig met het organiseren van werkbezoeken in Nederland en Vlaanderen die echt de moeite waard zijn om je agenda voor vrij te houden. Meer daarover verderop in deze nieuwsbrief!

Naast de vaste rubrieken geven laten we een buitenpromovendus aan het woord over het combineren van een PhD en een andere baan, en vroegen we Lotte De Leeuw naar het belang van loopbaanoriëntatie. Na een aantal jaren trouwe dienst heeft Loes het bestuur verlaten om zich te richten op het afronden van haar promotietraject. In deze nieuwsbrief vertelt zij over *haar* oriëntatie op het werkende leven na een PhD. Ten slotte willen we jullie in deze nieuwsbrief ook graag voorstellen aan Imke, ons nieuwste bestuurslid.

Ik wil graag afsluiten met een oproep. We hopen met onze activiteiten promovendi uit Nederland en België op formele en informele wijze met elkaar in contact te brengen. Het uitwisselen van ideeën en ervaringen is ontzettend waardevol en bovendien ook erg leuk. Naast de activiteiten die het komende half jaar op de planning staan, willen we jullie in de nieuwsbrief graag een platform bieden om te vertellen over jullie onderzoek. Willen jullie graag iets delen, of een oproep plaatsen om in contact te komen met collega's die mogelijk met hetzelfde onderwerp bezig zijn? Stuur dan een mail naar vor.vpo@gmail.com en dan delen we jullie verhaal graag in de volgende nieuwsbrief.

Hopelijk zien we jullie de 28e in Utrecht!

Namens het hele VPO-bestuur,

Kevin

HET LEVEN NA EEN DOCTORAAT

Een belangrijk moment voor je toekomstige carrière, is de keuze die je als promovendi moet maken na het verdedigen van je proefschrift. Ga je op zoek naar kansen binnen of buiten de academische wereld? Op welke manier kan mijn onderzoekservaring een meerwaarde vormen in andere werkdomeinen? We spraken met Lotte De Leeuw, loopbaanbegeleider academisch personeel aan de Universiteit Antwerpen, over het belang van loopbaanoriëntatie tijdens je promotietraject (In Vlaanderen: doctoraatsonderzoek). Daarna geven we het woord aan Karen Verswyvel, recent gepromoveerd in communicatiewetenschappen, maar net zo goed op haar plaats in de wereld van onderwijsonderzoek. Ze beschrijft voor ons hoe beide ervaringen haar geholpen hebben om de juiste beroepskeuze te maken. Tot slot vertelt Loes De Jong, afscheidnemend collega van het VPO, ons hoe zij zich voorbereidt op een nieuwe baan.

Het belang van loopbaanoriëntatie tijdens je PhD

Lotte De Leeuw – Loopbaanbegeleider Universiteit Antwerpen

We vroegen Lotte De Leeuw om ons wat te vertellen over waarom het zo belangrijk is om je tijdens je PhD voor te bereiden op wat je graag wilt doen nadat je je traject hebt afgerond. Blijf je in de wetenschap, of zie je het uiteindelijk toch meer zitten om in een andere sector te gaan werken?

Beste onderwijsonderzoeker,

Toen ik de vraag kreeg om een stukje te schrijven over de vraag waarom loopbaanbegeleiding relevant is voor doctorandi, was dit zeker niet de eerste keer. Deze vraag wordt me immers ook regelmatig gesteld aan de Universiteit Antwerpen, waar ik ben aangesteld om loopbaanbegeleiding te voorzien voor doctorale en postdoctorale onderzoekers. Mijn antwoord start bij de cijfers, deze spreken namelijk voor zich: in Vlaanderen bouwt ongeveer 80% van de doctoraathouders een loopbaan uit buiten de muren van de universiteit. Dit sluit aan bij de doelstelling van de Europese en Vlaamse investeringen in jonge onderzoekers om hoogopgeleide kenniswerkers in te schakelen in de groei van de kennismaatschappij en – economie. Recente surveys tonen aan dat de tewerkstellingsgraad van PhDs hoog is en dat de meerderheid zeer tevreden is met hun nieuwe job buiten *academia*. Desondanks ervaren veel jonge onderzoekers belangrijke obstakels in het transitieproces naar de niet-academische arbeidsmarkt.

Zo zijn jonge onderzoekers vaak onzeker over de meerwaarde van het doctoraat buiten de academische context; daarnaast hebben velen van hen een te exclusieve focus op een academische loopbaan. Uit een recente bevraging van onze jonge onderzoekers blijkt dat vooral de tijdelijkheid van hun tewerkstelling als doctoraatstudent veel onzekerheid en vragen oproept over de (toekomstige) loopbaan:

- “Wat na mijn doctoraat of postdoc mandaat?”
- “Welke loopbaanperspectieven zijn er, zowel binnen als buiten de academische wereld?”
- “Is mijn profiel wel aantrekkelijk genoeg voor de niet-academische arbeidsmarkt?”
- “Hoe krijg ik meer grip op mijn loopbaan?” ...

Een jobcoach of loopbaanbegeleider, al dan niet intern verboden aan jouw onderzoeksinstelling, helpt je om met een neutrale blik naar jouw bezorgdheden te kijken en de rode draad te vinden in jouw loopbaanverhaal. Vervolgens wordt op basis van jouw kwaliteiten en onderliggende drijfveren de link gelegd naar de academische of externe arbeidsmarkt. Zo gaan jullie samen op zoek naar die exacte plek in de kennismaatschappij waar jij, mét je doctoraat en alle vaardigheden, competenties en talenten die jij daarbij in je rugzak hebt zitten, een meerwaarde zal betekenen. Binnen, óf buiten de academische wereld.

De rode draad in je loopbaan

Als lector communicatie aan Thomas Moore, staat Karen Verwyvel in voor het ondersteunen van studenten. Anderzijds kan ze haar onderzoeksvaardigheden, die ze ontwikkelde in onderwijsonderzoek, verder botvieren als instrumentontwikkelaar. De combinatie van beide onderzoeksdomeinen was een gewaagde keuze, maar loonde uiteindelijk.

Karen Verswyvel – Universiteit Antwerpen

Mijn achtergrond

Vooraleer ik aan de masteropleiding “Training and Educational Sciences” begon aan de Universiteit Antwerpen, beëindigde ik de bacheloropleiding “Human Resources Management” aan de KHK (nu Thomas More). Tijdens mijn bachelor deed ik stage bij een VDAB competentiecentrum waardoor ik sterk getriggerd werd door “Learning and Development”, een aspect dat tijdens mijn bachelor wat onderbelicht bleef. Vanwege mijn intrinsieke motivatie om individuen te stimuleren in hun professionele ontwikkeling, koos ik ervoor om mij via de masteropleiding te verdiepen in het werkplekleren en de kwaliteitszorg en effectiviteit van opleidingen. Na mijn afstuderen kreeg ik de kans om in september 2014 als wetenschappelijk medewerkster te starten aan het departement “Training and Educational Sciences”. Binnen deze functie werkte ik aan projecten die elk op hun eigen manier een raakvlak hadden met HR en het onderwijsveld. Zo heb ik bijvoorbeeld richtlijnen ontwikkeld om de instroom van vrouwen naar STEM-opleidingen en -beroepen te vergroten via aangepast taalgebruik in studiebrochures en vacatures. Helaas zijn projecten beperkt in tijd en middelen, en moest ik op zoek naar een nieuwe opportuniteit.

Mijn PhD

In 2017 begon ik dan ook aan mijn doctoraat bij het departement “Communication Sciences” (Universiteit Antwerpen). Langs de ene kant was ik heel zeker over mijn keuze om te doctoreren binnen de communicatiewetenschappen. Het leek me namelijk interessant om onderzoek te doen naar de sociale relaties van adolescenten op sociale netwerksites. Langs de andere kant twijfelde ik over deze sprong. Ik was bezorgd over de rode draad die toekomstige werkgevers zouden willen terugvinden in mijn curriculum vitae. Ook vroeg ik me af of ik wel competent genoeg was om in een volledig andere discipline een doctoraat tot een goed einde te brengen. Achteraf gezien was deze twijfel voor niets nodig. Vanaf december 2019 ben ik doctor in de communicatiewetenschappen en sinds kort heb ik ook een nieuwe job gevonden waarin alle disciplines waarvan ik heb mogen proeven samenkomen.

En nu?

Ik werk nu als gastprofessor aan Thomas More. Ik doceer het vak “communicatie” aan graduaatsstudenten en zal hen begeleiden bij het maken van een curriculum vitae, het schrijven van motivatiebrieven, het maken van presentaties, etc. Ook ga ik voor de graduaatsopleidingen instrumenten ontwikkelen om studenten te evalueren binnen de module “werkplekleren”. Op basis van mijn ervaringen, wil ik anderen dan ook aanraden om je hart te volgen. Je moet niet volledig vasthouden aan het onderwijs. Soms kan het interessant zijn om even over het muurtje te piepen en nieuwe uitdagingen aan te gaan, zoals ik dat deed bij de communicatiewetenschappen. Hierdoor creëer je namelijk mooie opportuniteiten voor jezelf.

Je toekomstperspectief: Niet wit, niet zwart, maar lekker grijs!

Loes promoveert binnenkort en nam daarom afscheid van het VPO-bestuur, maar niet zonder eerst een stukje te schrijven over hoe zij zich op dit moment al oriënteert voor een baan!

Aan alles komt een eind! Zo ook aan mijn penningmeesterschap bij het VPO. Met nog ruim een half jaar te gaan tot het inleveren van mijn proefschrift, is dit een mooi moment om me te oriënteren op de toekomst. En eerlijk is eerlijk, dit brengt positieve en minder positieve emoties met zich mee want ik heb het ontzettend naar mijn zin bij het ICLON en ik kan mij nu nog niet voorstellen dat dit eindigt.

Maar pragmatisch dat ik ben, stort ik mij met overgave op een loopbaanoriëntatie. Want als er iets onzeker is, is het wel het toekomstperspectief van onderzoeker in de wetenschap. En onzekerheid kun je aanpakken. Daarom heb ik een *PhD Career Event* bijgewoond en bezoek ik onderwijskundigen die actief zijn in een totaal andere omgeving, waaronder Deloitte en Gemeente Amsterdam. Deze bezoeken zijn leerzaam en inspirerend, omdat ik van deze werkvelden nog maar weinig weet. Bovendien helpt het mij in mijn zelforiëntatie. Je onderzoek uitleggen aan 'een leek' is een behoorlijke uitdaging, zeker als je hierbij opzoek bent naar overeenkomsten met deze leek (die mij zeer waarschijnlijk ook als leek ziet). Maar juist door deze gesprekken ontwikkel je een beeld van verschillende banen en kom je er beetje bij beetje achter wat bij je past.

Wat mij helpt in deze fase, en wat ik graag als tip zou willen meegeven aan andere PhD's: Probeer in oriëntatiegesprekken niet te willen bepalen of je bij de desbetreffende organisatie wilt werken. Probeer erachter te komen wat het werk inhoudt door de rol van 'interviewer' aan te nemen. Zo stel je jezelf in staat een betrouwbaar beeld te vormen van de werkplek. Het maken van een keuze komt later.

Wij bedanken Loes voor haar inzet voor het VPO en wensen haar natuurlijk veel succes met de laatste loodjes van haar PhD én het vinden van een baan die bij haar past!

Bron: [Eluj \(Pixabay\)](#)

Even voorstellen...

Afscheid nemen van Loes betekent dat er kennis en expertise weggaan uit het VPO. Aan de andere kant staat het ons toe om met trots Imke Brummer, ons nieuwste bestuurslid voor te stellen.

Imke Brummer (Universiteit Antwerpen)

Lid VPO-bestuur

Hallo allemaal,

In September 2019 ben ik begonnen met mijn promotieonderzoek aan de Universiteit Antwerpen onder begeleiding van Noel Clycq en Heleen Touquet. Ik ga mij richten op processen in het onderwijs die invloed hebben op de identiteitsvorming van jongeren. In het specifiek ga ik mij focussen op de emotionele aspecten van gevoelens van verbondenheid die zich ontwikkelen binnen de onderwijscontext door bijvoorbeeld leerling-leraarrelaties en het bijbrengen van 'burgerschapscompetenties'. Daarbij kijk ik ook naar de bredere socioculturele context van de school en de machtsrelaties die daarbinnen plaatsvinden.

Als bestuurslid van de VPO vind ik het leuk om na te denken over inspirerende activiteiten die promovendi bijeen kunnen brengen en in contact te komen met allerlei onderzoekers die zich bezighouden met onderwijs en zijn actoren in de breedste zin van het woord.

Vacature: PR & Social Media VPO-bestuur

Het VPO-bestuur is op zoek naar een verantwoordelijke voor PR & Social Media. In deze functie beheer je de socials van het VPO om onze zichtbaarheid te vergroten, houd je je bezig met het promoten van events, en werk je aan de tweemaandelijks nieuwsbrief. Samen met de andere bestuursleden word je ook ingezet bij het organiseren van werkbezoeken, workshops en de Onderwijsresearchdagen (ORD). Kortom, een diverse en veelzijdige uitdaging waarin je nieuwe collega-onderzoekers leert kennen!

Interesse? Mail naar vor.vpo@gmail.com.

BUITENPROMOVENDI

Veel buitenpromovendi doen hun promotieonderzoek naast een betaalde baan. Dat dit geen evidentie is, hoeven we niet te onderstrepen. Arjenne Louter (www.louterpromoveren.nl) en Susan Hilhorst (www.zilvergroei.nl) kaartten onlangs op LinkedIn de problemen van buitenpromovendi aan. Zo vinden de meeste buitenpromovendi het moeilijk om de diverse werkzaamheden te combineren en hebben ze problemen met planning en timemanagement. Daarnaast missen deze collega-onderzoekers het contact met andere promovendi en kunnen ze minder snel hulp vragen aan hun begeleiders wanneer dat nodig is. Bas de Jong en Lennart Visser delen hun ervaringen als buitenpromovendi met ons.

De buitenpromovendus

Je PhD behalen terwijl je ook nog een andere baan hebt. Hoe ziet dat er uit? Wij vroegen het Bas de Jong.

Waar gaat je onderzoek over?

Ik doe sinds september 2019 onderzoek naar de mate waarin de inhoud van trainingen aangeboden aan werknemers werkzaam in de rechtspraak wordt toegepast in de praktijk. Hiervoor gebruiken we een recent ontwikkeld model in de motivatietheorie en we willen testen in hoeverre dit model een goed meetinstrument is om deze toepassing te meten. Ik doe dit als buitenpromovendus aan de UvA, waarbij ik vanuit mijn werk bij het studiecentrum rechtspleging (SSR) fulltime bezig kan zijn met het onderzoek.

Hoe is het doen van onderzoek als buitenpromovendus?

De combinatie tussen de theorie binnen de UvA en de praktijk binnen SSR is een hele dynamische mix waarbij er veel geschakeld moet worden tussen allerlei facetten van het onderzoek. Het ene moment ben je een hele onderzoeksopzet aan het uitwerken en heel diep over dingen aan het nadenken, en het volgende moment ben je met collega's binnen SSR aan het kijken naar e-mails die gebruikt gaan worden om de deelnemers te informeren over het onderzoek. Deze praktische en theoretische kant maakt het werk heel divers en leuk om te doen. Het geeft ook soms zo zijn uitdagingen omdat je hierdoor niet altijd voldoende tijd heb om beide aspecten zo goed te doen als je zelf zou willen. Tegelijkertijd geeft het ook weer kansen om bepaalde theoretische en praktische aspecten aan elkaar te verbinden en daardoor uiteindelijk je onderzoek verder te verbeteren.

Tips voor promovendi?

Zorg ervoor dat je ook naast je promotieonderzoek leuke dingen blijft ondernemen. Een goede balans tussen werk en privé is erg belangrijk en vergroot ook je werkplezier. Als het op werkvlak een tijd wat minder loopt en je bent alleen maar bezig met werk dan is de kans best aanwezig dat je algehele gemoedstoestand negatiever zal zijn. Door een werk en privé balans te behouden kan je makkelijker relativeren en is je promotietraject een stuk plezieriger.

Lennart Visser – VU Amsterdam

Lennart Visser, course director professionele masteropleiding bij Driestar hogeschool, Gouda, kreeg in 2013 van NWO een promotiebeurs voor leraren. Als buitenpromovendus aan de VU werd hij begeleid door Martijn Meeter (Vrije Universiteit Amsterdam), Judith Schoonenboom (Universiteit Wenen, Oostenrijk) en Fred Korthagen (Universiteit Utrecht). Zijn promotieplechtigheid vond plaats op 23 januari 2020.

Mijn achtergrond

Als lerarenopleider kwam ik regelmatig studenten tegen die vastliepen in hun studie. Het lukte hen niet om studietaken te starten of af te maken. Toen ik me daar in verdiepte kwam ik op het thema *studie-uitstelgedrag*. In diezelfde periode maakte ik kennis met de door prof.dr. Fred Korthagen ontwikkelde benadering van *Krachtgericht Coachen*. Ik was benieuwd of deze benadering kon werken voor studenten met studie-uitstelgedrag. Ik vroeg Fred Korthagen of hij mij wilde begeleiden en zo is mijn promotietraject begonnen.

Mijn PhD

In mijn promotietraject onderzocht ik de invloed van de intrapersonlijke factoren academische attributiestijl, dispositioneel optimisme, self-efficacy en zelfwaardering op studie-uitstelgedrag van studenten en ging ik na hoe studie-uitstelgedrag hun studieresultaten beïnvloedde. In de tweede studie onderzocht ik hoe studenten met een verschillende mate van uitstelgedrag omgingen met factoren die hun leerproces konden beïnvloeden en hoe dit uitwerkt in de praktijk. In de derde studie onderzocht ik of een nieuw ontwikkelde krachtgerichte training, de zogenaamde STOP-training (Strengths-based Training to Overcome Procrastination) nuttig studenten kon helpen om studie-uitstelgedrag te overwinnen.

De combinatie van werk, promotie en gezin was soms zwaar. Gelukkig had ik geweldige begeleiders en een geweldig thuisfont. Zij gaven mij vertrouwen en de steun. Ik dacht dat ik aardig kon schrijven, maar wetenschappelijk schrijven, en dan ook nog in het Engels, was toch iets heel anders. Erg leerzaam dus. Ik kijk terug op een leerzaam traject en heb zin om alle opgedane kennis en ervaringen te blijven gebruiken ter stimulering van het studentsucces van onze studenten.

Tips voor de lezer

Houd je ideaal voor ogen! Herinner jezelf er regelmatig aan waarom je gekozen hebt voor een promotietraject en wat je doel is. Het motiveert om te merken dat je onderzoek relevant is. Deel daarom je ervaringen, kennis en inzichten met collega-onderzoekers tijdens congressen, maar ook met je doelgroep, in mijn geval studenten en docenten. Promoveren in/naast je werk vraagt om duidelijke keuzes. Blok vaste dagen en zorg ervoor dat je onbereikbaar bent.

Benieuwd naar de resultaten van de verschillende studies?
Je vindt meer informatie op: www.studie-uitstelgedrag.nl

Wist je dat het VPO een Buitenpromovendilunch organiseert tijdens de ORD? Dus ben je zelf buitenpromovendi en deel je graag eens je ervaringen met anderen? Schrijf je dan in!

Tip van de promotor

Jan Vanhoof – Universiteit Antwerpen

Deze keer komt de tip van Jan Vanhoof, promotor van VPO- bestuurslid Amy!

Een proefschrift schrijven dreigt je volledig in beslag te nemen. Niet onlogisch, academisch werk lijkt nooit af, is ook nooit af. Gepassioneerd als je bent identificeer je je met je project. Je wil de verwachtingen van anderen en van jezelf inlossen en overtreffen.

Ondergedompeld in hun project durven doctorandi daardoor wel eens uit het oog verliezen dat het maar om een proefschrift gaat. Maar een proefschrift.

Hoewel het behalen van een PhD deels ook een doel op zich is, is het raadzaam het tijdig ook als een middel te blijven zien. Een middel om je persoonlijke missie te realiseren. Wat is jouw ruimere 'waarom'?

Leiderschapscompetenties ontwikkelen, het werkveld informeren en inspireren, een boek schrijven, een maatschappelijk project opstarten, opiniemaker of lesgever worden, ergens de luis in de pels zijn? Laat die missie je ware kompas zijn doorheen je traject.

Reserveer pakweg 10% van je werktijd om jouw persoonlijke missie scherp te krijgen. Heb je deze scherp, blijf dan pakweg 10% van je werktijd investeren in het realiseren van die ruimere missie.

In het beste geval doe je dat met de zegen van je promotoren, desnoods stoemelings (zoals we in Antwerpen zeggen).

Een onderzoeker met een doctoraat kan veel.
Een doctor met een ruimer doel is veel.

Is het einde van je promotietraject in zicht? Heb je een mooie prijs gewonnen? Wil je een onderwijskundig debat starten? Of ben je gewoon geïnspireerd om na het lezen van al deze getuigenissen zelf in je pen te kruipen? Stuur je bijdrage voor de volgende nieuwsbrief door naar vor.vpo@gmail.com.

Upcoming events

We kondigden het in onze vorige nieuwsbrief al aan, maar zoals beloofd vinden jullie hieronder een overzichtje met de activiteiten die we dit jaar organiseren. Heb jij zelf nog leuke ideeën? Laat het ons weten, wie weet kan het lijstje nog worden uitgebreid!

Voor een aantal activiteiten zijn maar een beperkt aantal plekken beschikbaar, dus schrijf je snel in!

- 28/02   Onderwijs-pubquiz @ Utrecht*
- 16/03 – 20/03   ICO International Spring School @ Kerkrade
- 26/03   Werkbezoek aan Inspectie van Onderwijs @ Utrecht
- 14/05   Werkbezoek aan Commissie Onderwijs van Vlaams Parlement @ Brussel
- 23/06   Werkbezoek aan Oberon @ Utrecht (www.oberon.eu)
- 24/06 – 26/06   Onderwijsresearchdagen @ Utrecht
  - Pre-conferentie
  - Lunch voor Buitenpromovendi
  - Begeleidersprijs
  - Feestavond

* Registreer je vóór 22 februari

Activiteiten bijwonen? Check onze website voor meer informatie of mail naar: vor.vpo@gmail.com.